

Bucurii și dureri la nivel mondial

La începutul acestui an universitar, în cadrul învățământului superior din București, din Cluj-Napoca și din Iași au fost organizate noi secții și specializări, în diverse domenii; printre acestea, și secții serale pentru unele specializări de profil artistic: actorie, imagine de film și televiziune, arta tapiseriei, a ceramicii etc. Am parcurs, de mai multe ori, această enumerare, apărută în presă, sperînd că vom găsi, la acest capitol, rezolvată și problema școlarizării, la nivel de învățămînt superior, a tinerelor cadre de artiști păpușari.

La ora actuală există în țara noastră 19 teatre profesionale de păpuși. Producția artistică a unora dintre aceste teatre e de nivel mondial. Nu există trupă românească de păpușari, care să participe la vreo competiție internațională, fără a se întoarce acasă cu elogii, cu trofee sau distincții. Cu ce efort însă se obțin aceste performanțe, știm și noi și cei ce le obțin. Există, însă, la ora actuală, și trupe care nu mai pot face față nici măcar unei competiții pe plan județean, din cauza lipsei de cadre specializate.

De ani de zile, mai precis de vreo zece ani încoace, de cînd vechea generație de artiști păpușari a început să predea ștafa tinerelor generații, s-a observat că pentru a produce artă la nivel mondial e nevoie și de cadre pregătite la nivel mondial, de cadre cu un profil intelectual și profesional corespunzător exigențelor actualității.

Nevoia dezvoltării artei păpușărești, a pregătirii schimbului de mîine, a determinat apariția, la Centrul de perfecționare a cadrelor de pe lângă C.C.E.S., a unui curs de specializare și perfecționare. De ani de zile, însă, la toate colocviile și dezbaterile, profesioniștii scenei au mărturisit că această formă, ca, de altfel, și alte cursuri organizate sporadic în cite un teatru mai important („Tăndărică”, Craiova, Tg. Mureș) sînt cu totul insuficiente, pentru nevoile actuale, stringente, ale trupelor, pentru completarea lor cu cadre tinere pregătite corespunzător. Această pregătire implică, după cum se știe, nu numai însușirea meseriei propriuzise, mînuirea, ci și a întregului arsenal de mijloace de expresie scenică necesar exercitării acestei profesii complicate, dificile, precum și însușirea disciplinelor teoretice, ideologice și de cultură generală, menite să confere unui artist păpușar un profil intelectual complex, un profil artistic capabil să reprezinte în fața celor mai tinere generații un model de comportament. Da, artiștii păpușari sînt, în fapt, artiștii care oferă celor mai tinere vîrstare ale țării primele și exemplarele noțiuni de viață și artă, de educație cetățenească. Putem considera fericit faptul că vom avea viitori electricieni și chimiști, viitori energeticieni, constructori, economiști, pregătiți în concordanță cu cerințele de perspectivă ale vieții social-politice și economice; dar,

de ce să nu avem pe cei dinții soli ai artei pregătiți la același nivel, beneficiari de drept ai unui statut social egal cu al tuturor artiștilor profesioniști din toate domeniile?

Există, la ora actuală, forțe capabile să rezolve această problemă. Avem două institute de teatru, la București și la Tirgu Mureș, al căror cadru organizatoric ar putea, cu un mic efort, să fie lărgit cu o catedră. Ne gîndim la o catedră post liceală de 2—3 ani. Avem specialiști care ar putea să predea specificul profesiei, avem și profesori, capabili să predea, viitorilor studenți în arta păpușărească, toate disciplinele. Dealtfel, acești specialiști au fost profesori, în alte țări, unde au pregătit cadre, ei au înființat teatre! Avem și consilieri la C.C.E.S. și la Ministerul Învățămîntului, care cunosc problema și care, în repetate rînduri, au mărturisit că vor încerca s-o rezolve. S-ar putea ca disciplinele teoretice să fie studiate la Institut, iar meseria propriu-zisă, învățată într-un teatru (cum ar fi, de pildă, „Tăndărică”), unde catedra de specialitate ar funcționa potrivit principiilor integrării dintre învățămînt și producție. Sîntem convinși că această problemă ar putea fi soluționată cu cheltuieli minime. Altfel, în curînd, teatrul de păpuși profesionist din țara noastră este amenințat să piardă nu numai locul fruntaș în ierarhia păpușarilor din întreaga lume, dar și competitivitatea elementară.

Așa cum s-a găsit posibilitatea de a se crea forme de perfecționare și modernizare pentru specialiști în atîtea domenii, sperăm ca și problema pregătirii artiștilor păpușari să-și găsească cit mai curînd rezolvarea.

Valeria DUCEA